

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Projekto pavadinimas	„Nitrerginių nervinių skaidulų paplitimas nervo klajoklio šaknelėse“
Finansavimo fondas	Europos socialinis fondas
Veiksmų programa	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa
Veiksmų programos prioritetas	9 prioritetas „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“
Veiksmų programos prioriteto priemonė ir veikla	Priemonės Nr. 09.3.3-LMT-K-712 „Mokslininkų, kitų tyrėjų, studentų mokslinės kompetencijos ugdymas per praktinę mokslinę veiklą“ veikla „Studentų gebėjimų vykdyti MTEP veiklą ugdymas“
Projekto kodas	09.3.3-LMT-K-712-10- 0195
Projekto trukmė	2018-10-01 – 2019-04-30
Bendra projekto vertė	2 839,05 Eur
Projekto vykdytojas	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
Projekto partneriai	–
Trumpas projekto aprašymas	<p>Projekto tikslas – ištirti nitrerginių nervinių skaidulų paplitimą nervo klajoklio šaknelėse.</p> <p>Azoto monoksidas (NO) – svarbi dujinė signalinė molekulė, dalyvaujanti įvairiuose biologiniuose procesuose. NO sintetina trys azoto oksido sintazės (NOS) izoformos: neuroninė (nNOS), indukcinė (iNOS) ir endotelinė (eNOS). Nervų sistemoje veikiančios nNOS funkcija yra kontroversiška. Centrinėje nervų sistemoje ji siejama su mokymusi, atminties formavimusi bei neurogeneze. Periferinėje nervų sistemoje, tiriant nervą klajoklį, nNOS pozityvios skaidulos dažnai yra laikomos parasimpatinės nervų dalimi, nors yra įrodymų, jog nNOS gali dalyvauti ir perduodant juntamąją informaciją aferentinėmis nervo klajoklio skaidulomis. Yra atlikta daug tyrimų, skirtų nervo klajoklio branduolių neurocheminei sudėčiai ištirti, tačiau nėra aprašytas nitrerginių skaidulų išplitimas šio galvinio nervo šaknelėse. Todėl šio projekto tema – nitrerginių nervinių skaidulų paplitimas nervo klajoklio šaknelėse. Atlikus šį tyrimą būtų pateikti vaizdiniai įrodymai, pagrindžiantys arba paneigiantys nitrerginių nervinių skaidulų buvimą, gausumą bei plitimo kelius intrameduliarinėje bei ekstrameduliarinėje nervo klajoklio šaknelių dalyse. Iki šiol yra surinkta daug įrodymų apie nNOS susintetinto azoto oksido reikšmę įvairių ligų patogenezėje: pvz., širdyje NO trūkumas gali lemti didesnę ektopinių aritmogeninių židinių atsiradimo, ilgo QT intervalo sindromo bei staigios širdinės mirties riziką, o virškinamajame trakte nitrerginės inervacijos trūkumas gali sukelti persistaltikos sutrikimus, taip pat dalyvauja Hiršprungo ligos, žarnyną pažeidžiančios amerikinės tripanosomozės, patogenezėje. Įvertinus nustatytą nNOS susintetinto azoto oksido svarbą medicinai, akivaizdu, jog yra būtina užpildyti neuroanatominių žinių apie nitrerginių nervo klajoklio skaidulų lokalizaciją spragas. Tyrimo rezultatai suteiktų anatominių pagrindą tolimesniems eksperimentiniams tyrimams, kurie reikalingi nustatyti tikslią nNOS susintetinto azoto monoksido funkciją bei svarbą nervo klajoklio kontroliuojamų organų reguliacijai.</p>
Kontaktiniai asmenys	Projekto vadovė – prof. dr. Neringa Paužienė; Studentė – Ieva Navickaitė.